

ELLARE

Kemijärven hyvinvointi- ja reittimatkailukonsepti

“Kuin satua mutta totta!”

Kemijärven reittimatkailun kehittäminen -hanke

Euroopan unionin
osarahoittama

LAPIN LIITTO

Sisällysluettelo

Nykytila	3–4
Visio	5
Määrälliset ja laadulliset tavoitteet	6
Läpileikkaavat teemat	7
Asiakaskokemuksen rakentaminen	8
Erottautumis- ja kilpailuetutekijät	9
Keskeiset kohderyhmät	10–13
Visuaalinen ilme	14–15
Kuva- ja videoaineisto	16
Kestävän ja esteettömän matkailun tavoitteet	17
Tarinallistaminen	18
Reittien ja kohteiden tuotteistaminen	19
Reittien huomioarvon kehittäminen	20–23
Toteutuksen tiekartta	24–25

Nykytila

Kemijärven hyvinvointi- ja reittimatkailukonseptin rakentaminen aloitettiin kartoittamalla **Kemijärven reittimatkailun nykytila**. Lähtökohta-analyysissä tarkasteltiin olemassa olevia reittejä, niiden kuntoa, matkailullista hyödyntämistä sekä näkyvyyttä ja viestintää.

Osana analyysiä toteutettiin **paikallisille suunnattu kysely**, jonka tavoitteena oli kerätä aineistoa Kemijärven reittimatkailun vision, konseptin ja yhteisen tarinan muodostamisen tueksi. Kysely jakautui kahteen teemaan: **Kemijärven reittimatkailun visio ja konsepti** ja **Kemijärven reittimatkailun tarinallistaminen**. Tuloksia hyödynnettiin kevään 2025 työpajoissa ja konseptityön jatkovaiheissa.

Lähtökohta-analyysin perusteella Kemijärven reittimatkailussa:

- osa reiteistä oli markkinoitavassa kunnossa, mutta useat reitit vaativat kunnostusta ennen matkailullista viestintää
- yhtenäinen punainen lanka puuttui ja suunnitelmallinen kehittäminen oli puutteellista
- viestintä oli hajanaista ja tieto reiteistä ja kohteista vaikeasti löydettävissä
- reittien matkailullinen hyödyntäminen markkinoinnissa tai tuotteissa oli hyvin vähäistä
 - Kemijärven reittien näkyvyys ja tunnettuus oli heikko

Kyselyn tarkemmat tulokset on toimitettu tilaajalle.

Nykytila

Matkailijan näkökulmasta Kemijärven luontoreiteistä ja kohteista on hyvin hankalaa – paikoin mahdotonta – löytää tarvittavia tietoja. Tietoa täytyy hakea useista eri kanavista, ja löytyvä tieto ei aina vastaa matkailijan tarpeita. Tämä on johtanut siihen, että matkailijat etsivät helposti vaihtoehtoisia kohteita alueilta, joissa tieto on helpommin saatavilla.

Kemijärvellä on upeita reittejä ja luontokohteita, mutta niitä ei ole tähän mennessä hyödynnetty matkailun näkökulmasta. Kyse on ennen kaikkea viestinnän puutteesta. Reittiviestinnän kehittäminen on avaintekijä Kemijärven reittimatkailun kokonaisvaltaisessa kehittämisessä.

Viestinnän parantaminen tukee matkailua ja vahvistaa samalla paikallisten ylpeyttä ja tietoisuutta oman alueensa virkistys- ja matkailumahdollisuuksista.

Vuonna 2030 Kemijärvi on tunnettu luontomatkailukohde, jossa jylhät vaarat, avarat vesistöt ja tarinallinen maailma luovat mieleenpainuvia elämyksiä. Kestävään yhteistyöhön perustuva matkailu, monipuolinen reittiverkosto ja Onnen Peikkojen satumainen tarinamaailma tekevät alueesta omaleimaisen ja helposti saavutettavan. Neljän kansallispuiston ympäröimä, rauhallinen Kemijärvi tarjoaa aitoa pohjoista luontoa ja aikaa pysähtyä – paikkaa, joka on kuin satua mutta totta.

Yksityiskohtaisempi kuvaus:

Vuonna 2030 Kemijärvi on tunnettu luontomatkailukohde, jossa luonnon, vesistöjen ja tarinoiden yhdistelmä synnyttää yllättäviä, koskettavia ja mieleenpainuvia elämyksiä. Täällä jylhien vaarojen ja laajan järven kohtauspaikalla matkailija voi hengittää, hiljentyä ja löytää luonnon uudelleen.

Kemijärvellä luontomatkailu perustuu yhteistyöhön ja kestävyYTEEN. Matkailua on kehitetty yhdessä tekemisen hengessä kaupungin, yritysten ja asukkaiden välillä. Yhtenäinen reittikonsepti, visuaalinen ilme ja Onnen Peikkojen tarinallinen maailma ovat tehneet alueesta tunnistettavan ja helposti lähestyttävän. Reittimatkailu on kasvanut kestävästi ja se tukee paikallista yrittäjyyttä.

Junalla ja autolla helposti saavutettava Kemijärvi on noussut houkuttelevaksi vaihtoehdoksi kansallispuistojen rinnalle. Paikallinen reitistö on Lapin monipuolisimpia: reitit johdattavat vesistöjen ja vaarojen kautta aina keskustan lähireiteille saakka – ympärivuotisesti. Kärkireitit ja niiden opasteet on toteutettu korkealaatuisesti, ja reiteistä on tuotettu kattavat ja monikieliset tiedot, jotka löytyvät helposti eri kanavista.

Kemijärven erityisyys on sen tarinallinen ulottuvuus. Onnen Peikot johdattavat matkailijat aistimatkailun maailmaan, jossa jokainen reitti kertoo oman tarinansa maisemien, äänten ja ihmisten kautta. Satumaisuus ei ole päälleliimattua, vaan se on johdettu pohjoisen luonnosta ja paikallisesta elämänrytmistä.

Kemijärvi on elinvoimainen ja suunnitelmallisesti kehittyvä kestävä matkailukohde, joka kutsuu viipymään. Ruuhkattomassa ja lämminhenkisessä järvikaupungissa matkailija kohtaa aidon pohjoisen luonnon ja paikallisen elämän, joka on kuin satua mutta totta.

Määrälliset ja laadulliset tavoitteet

Reitit ja infrastruktuuri

- Reiteistä on tuotettu kattavat, monikieliset kuvaukset ja tarinat, jotka ovat helposti löydettävissä eri kanavista.
- Kärkireitit on toteutettu korkealuokkaisesti Onnen Peikko -teemaa ja yhtenäistä visuaalista ilmettä hyödyntäen.
- Kärkireittien laatutaso vastaa vaativankin matkailijan tarpeisiin tarjoten turvallisia ja elämyksellisiä kokemuksia.
- Reitistön ylläpito ja huolto on säännöllistä ja budjetoitua. Osa ylläpidon ja huollon kuluista katetaan Onnen Peikko -tuotemyynnillä.
- Reittien saavutettavuutta on kehitetty toteuttamalla selkeät saapumisopasteet sekä korostamalla viestinnässä reittejä, joille on helppo saapua julkisen liikenteen avulla.

Kokemus ja yhteisö

- Paikalliset ovat ottaneet Onnen Peikon reitit omakseen ja voivat ylpeinä suositella niitä matkailijoille.
- Reittien tarinat ja historia on tuotu koettavaksi sekä paikan päällä että virtuaalisesti.

Matkailun kehitys ja vaikutukset

- Ympärivuotisuuden merkitys matkailutoiminnassa on kasvanut ja erityisesti kesäkauden matkailu on saanut uutta vetovoimaa reiteistä. Kesäkauden huonekäyttöaste nousee Itä-Lapin nykyisestä n. 25 %:sta lähelle 40 %:ia vuoteen 2030 mennessä (vrt. talvikauden nykyinen n. 60 %).
- Onnen Peikko -konseptiin pohjautuvia palveluita (välinevuokraus, retket, majoitus, kahvilat, jne.) on tarjolla eri vuodenaikoina, ja ne tuovat alueelle ympärivuotista matkailutuloa ja työllistävyyttä.
- Kemijärven reitit ja kohteet koetaan omaleimaisena ja vahvana vaihtoehtona lähialueen kansallispuistoille.

Läpileikkaavat teemat

Onnen Peikot toimivat koko konseptin läpileikkaavana teemana. Ne näkyvät reittiviestinnässä, tarinoissa ja maastossa. Peikkojen maailma yhdistää Kemijärven luonnon, kulttuurin ja elämykset mieleenpainuvaksi kokonaisuudeksi.

Muita keskeisiä teemoja:

- **Toimiva palvelupolku:** inspiraatiosta ennakkotietoihin, opasteisiin ja paikan päällä koettavaan elämykseen.
- **Kattava palvelukokonaisuus:** reittien yhteydessä olevat palvelut tuodaan kattavasti esiin, jolloin asiakaskokemus paranee ja matkailutulon kertymä kasvaa.
- **Vastuullisuus ja kestävyys:** luonnon läheisyys, luonnonmukaisuus ja luonnon kunnioittaminen ohjaavat tekemistä.
- **Reitistöjen laajuus ja laatu:** riittävän laaja, laadukkaasti rakennettu reitistö sekä kattavat ja selkeät opasteet ja reittikuvaukset.
- **Paikallisuus, kulttuuri ja historia:** paikalliset erityispiirteet, tarinat, mytologia, kulttuurihistorialliset maisemat sekä aineellinen ja aineeton perintö ovat osa reittejä ja palveluita.

Asiakaskokemuksen rakentaminen

Reittimatkailijan asiakaspolku koostuu useasta vaiheesta, joista vain osa tapahtuu paikan päällä kohteessa.

Tietoisuuden ja kiinnostuksen herättäminen

Onnen Peikko -teemaa voidaan hyödyntää tarinallistamisessa ja viestinnässä herättämään uteliaisuutta ja ruokkimaan mielikuvitusta jo ennen saapumista.

Jos tämä vaihe ei onnistu, seuraavilla vaiheilla ei ole merkitystä.

Ennakkotieto ja saapuminen

Matkailijan on saatava riittävän kattavat ja luotettavat tiedot reiteistä, palveluista ja saapumisesta. Fyysinen ja digitaalinen opastus muodostavat yhdessä johdonmukaisen kokonaisuuden.

Reitillä liikkuminen ja elämyksellisyys

Lähtöpaikkojen opastaulut, selkeä viitoitus ja jatkuvat merkinnät tukevat turvallista liikkumista ja kertovat reitin varrella olevista kohteista ja palveluista.

Onnen Peikko -teema vahvistaa kokemusta paikan päällä: tarinalliset elementit, äänet, valot, hahmot, AR-sisällöt ja infotaulut voivat nostaa kokemuksen aivan uudelle tasolle ja tehdä siitä aidosti mieleenpainuvan.

Kokemuksen jakaminen ja palaute

Kävijöitä kannustetaan jakamaan kokemuksiaan sosiaalisessa mediassa, erityisesti reittien omia tunnisteita (hashtag) käyttäen. Palautekanavat reittien kunnosta ja palveluista ovat helposti löydettävissä ja tukevat jatkuvaa kehittämistä.

Onnistunut asiakaskokemus alkaa jo ennen matkaa ja jatkuu vierailun jälkeen!

Erottautumis- ja kilpailuetetekijät

Onnen Peikko -teema

- Tarinallinen konsepti, joka tekee Kemijärvestä tunnistettavan.
- Yhdistää reitit, visuaalisen ilmeen ja viestinnän.
- Tuo leikkisyyttä, mielikuvitusta ja elämyksellisyyttä, jotka tekevät Kemijärven reittimatkailusta omaleimaista ja mieleenpainuvaa.

Sijainti

- Hyvin saavutettavissa junalla, bussilla ja lähialueen lentokentiltä (Rovaniemi, Kuusamo, Kittilä).
- Neljän kansallispuiston keskiössä (33-80 km linnuntietä).

Luonto ja maisema

- Kemijärven hiekkarannat, erämaisuus ja avarat, vaaroja korostavat näkymät sekä vesistörikkaus yleensäkin poikkeavat muusta Lapista.
- Rauhallisuus ja ruuhkattomuus: tilaa kokea luonto – ei massaturismia.

Reitit

- Upeita omia reittejä: päiväretkiin soveltuvia reittejä usealle päivälle, myös kaupungin keskustan lähellä; tarjoaa muista Lapin matkailutaajamista poiketen myös lähiluontoa.
- Reiteillä on valtava kehittämispotentiaali: reitit ovat mahdollistavat monenlaiset aktiviteetit vesillä ja maalla.
- Reittien kehittämisessä korostetaan laatua, turvallisuutta ja Onnen Peikko -teeman tarinallisuutta.

Keskeiset kohderyhmät

Työpajatyöskentelyssä tunnistettiin seuraavia keskeisiä kohderyhmiä

- Lapsiperheet ja perhematkailijat
- Pariskunnat ja eläkeläiset
- Kiertomatkailijat (Caravan yms.)
- Varakkaat ulkomaiset matkailijat

Yllä mainittujen lisäksi työn aikana nousi esiin seuraavia kohderyhmien keskeisiä ominaisuuksia:

Tunnetuille
tunturikeskuksille
vaihtelua etsivät
luontomatkailijat

Saavutettavuutta ja
monipuolisuutta
arvostavat
luontomatkailijat

Rauhaa, aitoutta ja
ruuhkattomuutta
etsivät
luontomatkailijat

Seuraavilta sivuilla on tietoja tärkeimmistä lähtöalueista ja kansainvälisistä kohderyhmistä segmenteistä.

Keskeiset kohderyhmät

Visit Finlandin kansainväliset matkailijasegmentit Kemijärven reittimatkailussa

Palveluiden kehittämisessä ja kohdentamisessa hyödynnetään myös [Visit Finlandin tunnistamia matkailijasegmenttejä](#) (11 erilaista). Kemijärven reittimatkailun kannalta kolme keskeistä segmenttiä on esitetty alla.

Nature Lover

Etsii rauhaa, kaunista luontoa ja hiljaisuutta. Arvostaa koskemattomia maisemia, puhtaita vesiä ja luonnon tarjoamaa sielunrauhaa. Luontokuvaus, lyhyet kävelyretket ja maisemien ihailu ovat suosittuja aktiviteetteja.

Outdoor Explorer

Seikkailunhaluinen matkailija, joka nauttii aktiivisesta liikkumisesta luonnossa. Vaellus, melonta, hiihto ja moottorikelkkailu kuuluvat suosikkeihin. Etsii haasteita ja uusia kokemuksia Lapin luonnosta.

Active Hobbyist

Harrastaa tiettyä aktiviteettia, kuten retkeilyä, pyöräilyä tai lintujen bongausta. Kemijärven ja ympäröivän alueen reitit ja kohteet tarjoavat erinomaiset puitteet näihin harrastuksiin.

Segmenttien yksityiskohtaisemmat kuvaukset löytyvät Visit Finlandin segmenttikorteilta:

[Nature Lover](#), [Outdoor Explorer](#) ja [Active Hobbyist](#)

Keskeiset kohderyhmät

- Kemijärven reittimatkailun tärkeimmät kohderyhmät tulevat lähialueen ulkopuolelta. Tämä kasvattaa matkailutuloa niin palveluiden käytön kuin viipymän kautta.
 - Suurin osa matkailijoiden rahankäytöstä kohdistuu majoitukseen ja ruokailuihin.
- Vaikka paikallisten ja lähialueen asukkaiden merkitys alueen matkailutulolle on pienempi, he ovat tulevaisuudessakin tärkeä reittien ja luontokohteiden käyttäjäryhmä.

Top 5 kotimaan lähtöalueet

Lähtöalueiden tunnistamisessa on käytetty lähteinä mm. Metsähallituksen ja Tilastokeskuksen tekemiä tutkimuksia.

- Viipymän ja keskimääräisen kulutuksen osalta tärkeimpien lähtöalueiden välillä ei ole merkittäviä eroja.

1. Uusimaa

- Esim. Pyhä-Luoston alueen kävijöistä 19 % tulee Uudeltamaalta. Osuus on ollut kasvussa viime vuosina.
- Saapuminen:
 - Oma auto
 - Suora junayhteys
 - Lentoyhteys

2. Oulun seutu

- Esim. Pyhä-Luoston alueen kävijöistä 5 % tulee Uudeltamaalta.
- Saapuminen:
 - Oman auton
 - Suora junayhteys
 - Suora bussiyhteys.

3. Tampereen seutu

- Esim. Pyhä-Luoston alueen kävijöistä 4 % tulee Tampereen seudulta.
- Saapuminen:
 - Oma auto
 - Suora junayhteys

4. Jyväskylän seutu

- Esim. Pyhä-Luoston alueen kävijöistä 4 % tulee Jyväskylän seudulta.
- Saapuminen:
 - Oma auto
 - Junayhteys vaihdolla

5. Turun seutu

- Ei ole alueena lähtötilastojen kärjessä, mutta on perinteinen ja asukasmäärältään suuri markkina-alue.
- Saapuminen:
 - Oma auto
 - Junayhteys vaihdolla

Keskeiset kohderyhmät

Top 5 -lähtömaat

Valinnat pohjautuvat Visit Finlandin markkinakatsauksiin sekä tilastoihin, joita on sovitettu yhteen Kemijärven reittimatkailun kansainvälisten kohderyhmien kanssa.

1. Saksa

- Suurin markkina ulkomaisissa yöpymisissä useana vuonna ja vahva kiinnostus luonto- ja ulkoilulomiin.
- Saksassa on laaja kattaus Suomea myyviä tahoja.
- Tärkeimmät segmentit:
 1. Nature Lover (yli 50 % potentiaalisista vierailijoista)
 2. Outdoor Explorer

2. Ranska

- Vahvasti nouseva markkina ja vahva kysyntä aktiivisille ulkoilulomille.
- Ranskan markkinoilla toimii useita retkeilyaiheisiin panostavia Suomea myyviä tahoja.
- Tärkeimmät segmentit:
 1. Nature Lover
 2. Active Hobbyist

3. Iso-Britannia

- Vakiintunut suurmarkkina Suomeen, erityisesti Lappiin.
- Brittikysyntä painottuu talvikauteen, mutta reitti- ja kiertomatkatuotteet ovat kasvamassa.
- Tärkeimmät segmentit:
 1. Outdoor Explorer
 2. Nature Lover
 3. Active Hobbyist

4. Alankomaat

- Vakiintunut kärkimarkkina.
- Poikkeuksellisen vahva ulkoilukulttuuri (pyöräily, vaellus), mikä sopii hyvin reittimatkailuun.
- Tärkeimmät segmentit:
 1. Outdoor Explorer
 2. Active Hobbyist
 3. Nature Lover

5. Sveitsi

- Volyymiltaan keskikokoinen markkina, mutta matkustajat käyttävät matkaa kohden paljon rahaa ja Kohderyhmäprofiili kallistuu selvästi aktiivisiin ulkoilijoihin
- Sveitsissä toimii useita Suomea myyviä ulkoilu- ja kiertomatkaooperaattoreita.
- Tärkeimmät segmentit:
 1. Active Hobbyist
 2. Outdoor Explorer
 3. Nature Lover

Visuaalinen ilme

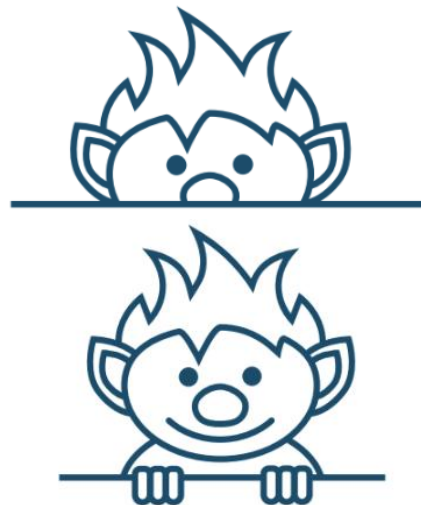
**KALLE VIIRA
CREATIVE STUDIO**

Kalle Viira Creative Studio laati reiteille yhtenäisen visuaalisen ilmeen, joka perustuu Kemijärven kaupungin typografiaan ja väreihin Onnen Peikko -konseptia hyödyntäen.

Ilme noudattaa kaupungin tunnuksen tyyliä: selkeitä, helposti tunnistettavia viivapiirroksia, joita voidaan käyttää joustavasti kaikissa materiaaleissa ja ympäristöissä.

Jokaiselle reittityypille on määritelty oma merkkinsä ja värikoodinsa. Selkeä ikonijärjestelmä varmistaa visuaalisen yhtenäisyyden niin painetuissa kuin digitaalisissa kanavissa.

Materiaali, kuten kyltit, opasteet, ikonit ja graafiset elementit, on toimitettu tilaajalle.

Kun peikko tulee näkyviin, on sillä asiaa – tietoa tarjolla tai tarina kerrottavana.

Visuaalinen ilme

**KALLE VIIRA
CREATIVE STUDIO**

- Symboli** **Onnen Peikko** edustaa Kemijärven satumaista ja tarinallista luonnetta. Se on alueen tunnistettava hahmo ja matkailukonseptin visuaalinen ydin, joka näkyy johdonmukaisesti opasteissa, materiaaleissa ja viestinnässä.
- Slogan** **“On laaksoa on kukkulaa”**: kuvaa Kemijärven vaihtelevaa maastoa, elämän rytmiä ja matkailukokemusten monimuotoisuutta.
- Typografia** Kemijärven kaupungin ilmeen mukainen
- Värit** Perustuvat kaupungin värimaailmaan. Reittikohtaiset värit tukevat reittien tunnistettavuutta.
- Jatkokehitys** Visuaalinen toteutus on johdonmukaisesti käytettynä laajennettavissa tapahtumaviestintään, digitaalisiin sovelluksiin ja tuotemyyntiin. Onnen Peikkoja voidaan hyödyntää esimerkiksi paikallisessa tuotebrändäyksessä ja matkamuiistikonseptissa.

Kuva- ja videoaineisto

Ai-Ai Productions Oy tuotti kuva- ja videoaineiston, joka tukee Kemijärven Onnen Peikko -konseptin tarinallisuutta. Käsikirjoitukset laadittiin konseptin pohjalta, ja tuotanto toteutettiin käsikirjoitusten mukaisesti.

Aineiston tavoitteena on tuoda esiin Kemijärven maisemien, reittien ja tunnelman satumainen ja elämyksellinen luonne suomen- ja englanninkielisenä sisältönä. Kuvamateriaalia on runsaasti, ja sitä voidaan hyödyntää jatkossa markkinointiin, esittelyihin ja tapahtumiin.

Keskeinen kokonaisuus on Peikkouutisvideo. Lisäksi tuotettiin:

- videokirjasto
- someen soveltuvat videoklipit
- ruskakuvaukset
- virtuaalikierroksia
- Google Maps kierroksia reiteistä
- Kaksi 360-videota

Materiaali on toimitettu tilaajalle. Lisätuotannot toimitetaan myöhemmin.

Kestävän ja esteettömän matkailun tavoitteet

Kemijärven matkailun kehittäminen perustuu kestävän kehityksen periaatteisiin kaikilla tasoilla. Toiminta tukee luonnon monimuotoisuuden säilymistä, paikallista yhteisöä ja alueen elinvoimaa. Luonnon läheisyys ja sen kunnioittaminen ohjaavat reittien suunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa.

Saavutettavuutta kehitetään ympäristöystävällisin keinoin, kuten junayhteyksiä hyödyntäen. Kiertotalouden ja vastuullisen matkailun käytännöt näkyvät niin palveluissa kuin viestinnässä.

Esteettömyys huomioidaan reittien suunnittelussa ja toteutuksessa kaikilla alueilla, joilla se on maaston ja resurssien puolesta toteutettavissa. Tällaisilla reiteillä kulku ja rakenteet toteutetaan mahdollisimman esteettömiksi, ja suunnittelussa hyödynnetään luontoreittien esteettömyyden asiantuntijoita. Usein tuloksena on täysin esteettömän sijaan vaativa esteetön reitti. Viestinnässä painotetaan selkeitä esteettömyyskuvauksia, jotta käyttäjät voivat arvioida reittien sopivuutta omiin tarpeisiinsa.

Esteettömyyttä on jo nyt parannettu erityisesti Honkakankaan Metsäpolulla sekä Honkalammen esteettömällä reitillä ja grillipaikalla. Myös keskustan kävelyreitti on suurelta osin esteetön.

Tarinallistaminen

Kemijärven reittimatkailun tarinallistamisesta vastasi Tarinakone, jonka työn tuloksena syntyi ydintarina sekä seitsemän reittikohtaista tarinaa. Tarinallistaminen toteutettiin alueen matkailubrändin ja Onnen Peikko -konseptin pohjalta, tavoitteena vahvistaa Kemijärven erottuvaa identiteettiä ja matkailukokemuksen elämyksellisyyttä.

Ydintarina on kirjoitettu tiedotemuotoon, joka tuo tarinallisuuteen ajankohtaisen ja helposti jaettavan viestinnällisen kehyksen. Samaa muotoa hyödynnetään myös konseptin markkinointivideossa sekä tulevassa reittien markkinointiviestinnässä. Tiedotteen keskiössä on oivaltava lähtökohta: Kemijärveltä on löydetty Onnen Peikkojen heimo, joka on elänyt alueen metsissä ja järvien rannoilla vuosituhansia. Peikot ammentavat onnea luonnosta ja johdattavat matkailijat reiteille, joiden varrella heidän tarinansa elävät.

Reittikohtaisissa tarinoissa jokaisella peikolla on oma luonteensa ja tehtävänsä, joka kuvastaa reitin maisemaa, luonnetta ja tunnelmaa. Esimerkiksi Kalliopeikko Paasi johdattaa kulkijan Kalliovaaran reitille, jossa kivien ja yrkänteiden tarinat kertovat ajattomuudesta ja pysähtymisen voimasta.

Tarinamateriaalit on toimitettu tilaajalle.

Reittien ja kohteiden tuotteistaminen

Kemijärven reittien ja kohteiden tuotteistaminen on toteutettu osana reittimatkailukokonaisuutta. Tavoitteena oli tuottaa selkeät, houkuttelevat ja yhtenäisessä muodossa esitettävät reitti- ja kohdekuvaukset verkkosivuille ja reittialustoille.

Tarinallistaminen, visuaalinen konsepti ja myyntiväittämät muodostavat kokonaisuuden, joka näkyy reittikuvauksissa ja markkinointiviestinnässä. Kullekin kärkireitille on laadittu oma tarina, joka sitoo reitin Onnen Peikkojen maailmaan ja vahvistaa matkailijan kokemusta. Reittikuvaukset korostavat Kemijärven rauhallisuutta, monipuolisia maisemia ja aitoutta – tekijöitä, jotka erottavat sen Lapin muista kohteista. Lisäksi reittikuvausten tukena voidaan käyttää Onnen Peikko -konseptin visuaalista ilmettä.

Työn tuloksena syntyi aineisto, joka kokoaa reittien keskeiset tiedot ja ominaispiirteet helposti viestittävässä muodossa. Reitti- ja kohdekuvaukset toimivat perustana alueen reittimatkailun digitaalisen näkyvyyden ja matkailutuotteiden jatkokehitykselle.

Reitti- ja kohdekuvaukset on toimitettu tilaajalle.

Reittien huomioarvon kehittäminen

Laadukkaat ja elämykselliset reitit muodostavat Kemijärven reittimatkailun perustan, mutta tunnettuuden kasvattaminen edellyttää suunnitelmallista, monikanavaista ja erottuvaa viestintää. Nykyaikaisten reittialustojen avulla reittien ja luontokohteiden tietoja voidaan hyödyntää laajasti eri kanavissa.

Kemijärven reittitiedot viedään **Google Mapsiin**, **Outdooractiveen** sekä **LIPAS-palveluun**, josta tiedot siirtyvät **myös Luontoon.fi -palveluihin**. Näillä toimin reittien löydettävyys (sekä orgaanisesti että hakukoneissa) paranee merkittävästi ja tietojen monipuolinen hyödyntäminen kunnan, yritysten ja yhdistysten viestinnässä helpottuu. Seuraavilla sivuilla avataan kyseisten alustojen keskeisiä mahdollisuuksia huomioarvon näkökulmasta. Edellä mainittujen palveluiden välillä ei tällä hetkellä ole rajapintoja, joten tietojen vieminen ja hallinta niissä vaatii kolmen erillisen järjestelmän käyttämistä.

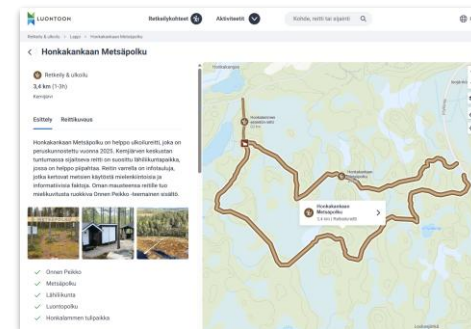
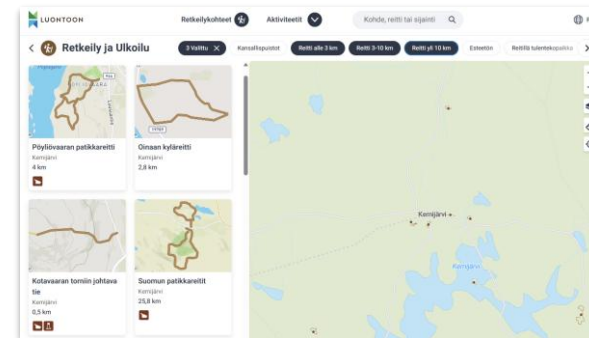
Onnen Peikko -tarinat tekevät Kemijärven reiteistä eläviä ja tunnistettavia. Ne luovat visuaalisen ja tunnelmallisen tarttumapinnan, joka erottuu muista Lapin kohteista ja jää matkailijoiden mieleen. Peikkojen maailma tarjoaa rajattomasti mahdollisuuksia näkyvyyden ja tunnettuuden lisäämiseen – reiteiltä tuotteisiin ja kampanjoihin. Tuotemyynnistä syntyvät tulot voidaan ohjata takaisin reitistön ylläpitoon

Reittien huomioarvon kehittäminen

LIPAS on valtakunnallinen avoin paikkatietokanta, johon kootaan julkiset liikuntapaikat, ulkoilureitit ja virkistysalueet. [LIPAS-palvelusta](#) voi suodattaa näkyviin Kemijärven viralliset reitti- ja luontokohdetiedot. Palveluun viety tieto toimii pohjana eri kansallisille palveluille ja reittiportaaleille, kuten uudistuneelle [Luontoon.fi](#) -palvelulle, joka tekee Kemijärven sisällöstä laajemmin näkyvää.

- Kohdehaun kartan voi keskittää haluamaansa kohtaan ja suodattaa reittejä.
- [Suodatuksen](#) tai [reitin](#) URL-osoite toimii jaettavana linkkinä, jota eri osapuolet voivat hyödyntää omissa kanavissaan.
- Reittikohtaisilta sivuilta löytyvät reitin tarkempi esittely ja reittikuvaus.
- Visit Finland DataHubiin syötetyt palvelut voidaan siirtää myös [Luontoon.fi](#):hin (toistaiseksi vain Metsähallituksen hallinnoimien alueiden yhteistyöyrittäjien palvelut).
- Reitit ja kohteet löytyvät myös juuri julkaistusta Luontoon-sovelluksesta.

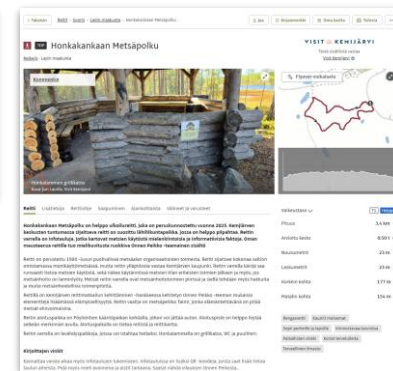
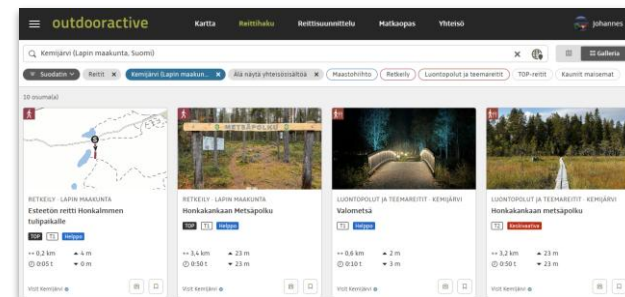
Lippaan kautta tiedot siirtyvät mm. seuraaviin palveluihin: [retkikartta.fi](#), [paikkatietoiikkuna.fi](#), [finterest](#), [uimaan.fi](#), [tulikartta.fi](#), [ladulle.fi](#), [karttaselain.fi](#), [gosporthy.fi](#), [retkiSuomi.fi](#), [huts.fi](#), [retkella.net](#), [trailmap.fi](#), [bikeland.fi](#), [luontoon.fi](#)

Reittien huomioarvon kehittäminen

Outdooractive on kansainvälinen luontomatkailualusta, joka toimii myös suomenkielisenä. Sen avulla Kemijärven reitti- ja kohdetiedot voidaan näyttää alustan lisäksi suoraan kunnan ja alueen matkailutoimijoiden sivuilla. Outdooractiven avulla Kemijärven reitit saavat näkyvyyttä myös kansainvälisillä markkinoilla

- [Reittihakutoiminnot ja reittikartat](#) voidaan upottaa visitkemijarvi.fi ja kemijarvi.fi -sivustoille.
- Reittihausta voi suodattaa näkyviin Kemijärven alueen sisällöt, ja [suodatuksen URL-osoite](#) toimii jaettavana linkkinä.
- Sisältöjä voi jakaa myös QR-koodilla.
- Reittikohtaisilta sivuilta löytyvät reitin tarkempi esittely ja reittikuvaus.
- Reittejä ja kohteita voi [upottaa omille sivuille](#): esim. [majoitusyritys](#) voi näyttää sivuillaan lähistön reitit.
- Reiteistä ja kohteista voi tehdä [kokoelmia](#) ja hyödyntää niitä [verkkosivuilla](#) tai sosiaalisen median julkaisuissa.
- Visit Finland DataHubiin syötetyt palvelut voidaan siirtää myös Outdooractiveen.
- Reitit ja kohteet näkyvät myös Outdooractiven sovelluksessa.

Outdooractiven kautta tiedot siirtyvät mm. seuraaviin kansainvälisiin palveluihin: [Bosch eBike Connect](#), [alpenvereinaktiv.com](#), [bergfex.com](#), [nkbv.nl](#), [maps.adac.de](#), [naturfreunde tourenportal](#)

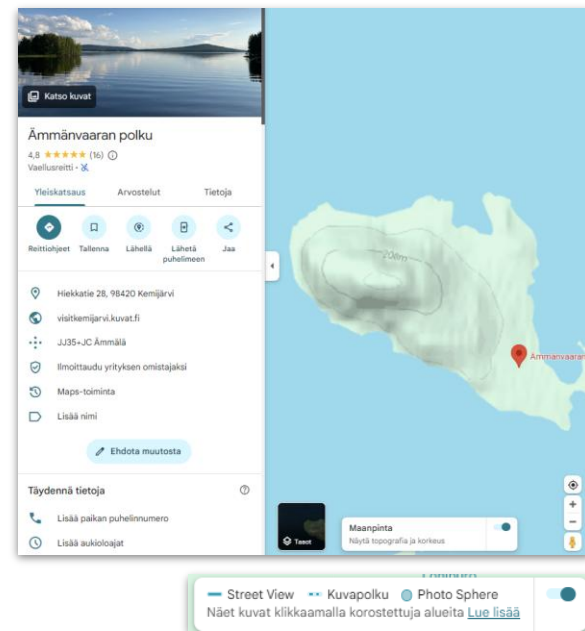
Reittien huomioarvon kehittäminen

Google Maps on matkailijoiden laajasti käyttämä työkalu, josta haetaan myös luontokohteita. Sen reittitiedot perustuvat pitkälti käyttäjien antamiin kommentteihin, valokuviiin ja videoihin. Osa Kemijärven reiteistä ja kohteista on jo palvelussa käyttäjien luomina. Muista alustoista poiketen reitit näkyvät Google Mapsissa pistemäisinä kohteina, jotka osoittavat reitin lähtöpisteen.

Keskeiset toimenpiteet:

- “Ilmoittaudu yrityksen omistajaksi” kunnan ylläpitämille reiteille ja kohteille.
- Täydennetään tärkeimmät puuttuvat kohteet
- Tarkistetaan ja päivitetään reittien ja luontokohteiden perustiedot: sijainti, nimi, kategoria, valokuvat, yhteystiedot ja sivustolinkki.
- + Reiteillä ja kohteilla voidaan lisäksi hyödyntää Street View -toimintoa 360-kuvien avulla (ks. esim. [Hepokönkään luontopolku](#) tai [Kemijärven venesatama](#)).

Tärkeintä on varmistaa, että perustiedot löytyvät helposti ja että linkki ohjaa käyttäjän kattavampiin reittitietoihin.

Toteutuksen tiekartta

Tiekartta koostuu useista eri toimenpiteistä, jotka jakautuvat lyhyelle ja pitkälle aikavälille.

- Tiettyjä tuloksia voidaan saavuttaa nopeasti
- Suuremman kokonaisuuden ja tunnettuuden kehittäminen vie aikaa ja vaatii resursseja
→ Oikein toteutettuna hyödyt ovat kuitenkin selvästi kustannuksia suuremmat.

Erityisen tärkeää on huomioida eri toimenpiteiden yhteisvaikutus ja keskittyä yksittäisten toimenpiteiden sijaan kokonaisvaltaiseen, pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen tekemiseen.

Hankkeessa on luotu pohja ja suuntaviivat reittimatkailun kehittämiseksi, jota on nyt vietävä määrätietoisesti eteenpäin.

Toteutuksen tiekartta

Toimitettu asiakkaalle myös erillisenä tiedostona.

Lyhyen aikavälin toimenpiteet		Odotettava tulos
1.	Nimetään kehittäjätiimi koordinoimaan toimenpiteiden eteenpäinviemistä	- Reittien ja reittimatkaillen kehittäminen on järjestelmällistä ja jatkuvaa toimintaa
2.	Nimetään vastuhenkilöt luontoreittien ja -kohteiden tietojen ylläpitoon ja päivittämiseen - Vastuun lisäksi tarvitaan myös ajallista resurssia.	- Päävastuu on selvästi jaettu (apuna voidaan hyödyntää myös muita henkilöitä) - Luontoreittien - ja kohteiden tiedot pysyvät ajan tasalla, jolloin eri osapuolet voivat hyödyntää tietoja omiin tarpeisiinsa luottavaisin mielin.
3.	Tuotetaan reitti- ja kohdetiedot Lippaaseen ja Outdooractiveen (mahdollisesti myös Google Mapsiin). - Matkailullisesti tärkeimmät ja infraltaan valmit reitit ja kohteet tuotetaan ensin. - Muita täydennetään jatkuvasti resurssien puitteissa ja/tai reitin kunnostuksen valmistuessa.	- Reitti- ja kohdetietojen näkyvyys ja löydettävyyden parane. - Reittitiedon hallinta keskittyy ja tehostuu.
4.	Reitti- ja kohdetietojen tuominen visitkemijärvi.fi ja kemijärvi.fi -sivuille - Outdooractiven tai luontoon.fi -palveluiden tarjonnan tekniikan avulla.	- Reitti- ja kohdeviestintä tehostuu ja monikanavaistuu - Reittitiedot tuovat liikennettä Kemijärven sivustoille - Myös paikalliset löytävät reitit ja kohteet
5.	Brändätään Onnen Peikko -teemaa ja tuodaan se osaksi fyysisiä reittejä sekä alueen luontomatkailluviestintää	- Hyödynnetään Onnen Peikkoihin pohjautuvaa visuaalista ilmettä reittirakenteissa (etenkin opas- ja infotauluissa sekä muissa opasteissa) - Teema nousee näkyväksi osaksi viestintää ja luoden yhtenäisyyttä Kemijärven reittimatkaillijan käyttäjäkokemukseen - Onnen peikot johdattavat käyttäjäkokemusta eri vaiheissa matkaillan polkua aina inspiraation herättämisestä, ennakkotutustumiseen ja paikan päällä liikkumiseen. Ne jäävät elämään asiakkaan muistoissa, valokuviissa ja somessa. - Kehitetään Onnen Peikkoihin pohjautuvaa tuotemyyntiä (Erottuvasti ja tyylikkäästi toteutettuina tuotteina)
6.	Valmiiden reittitietojen hyödyntäminen alueen yrityksissä - Uputuksien hyödyntäminen yritysten sivuilla - Linkitykset esim. Visit Kemijärven sivujen reittihakuun, luontoon.fi -palveluun tai Outdooractiveen	- Yritykset saavat hyötystä valmiiksi tuotetuista reittitiedoista - Tietoisuus alueen reittimatkaillumahdollisuuksista sekä niiden löydettävyyden kasvaa monikanavaistumisen myötä - Yritysten asiakkaat löytävät tarvitsemansa tiedot suoraan yrityksen sivuilta
7.	Tuotetaan reittimatkaillen tuotekehitystä, uusien tuotteiden syntymistä ja tuotteistamista	- Reittimatkaillusta saatavat matkaillutulos kasvavat - Yritysten ja alueen palveluvalikoima monipuolistuu - Hiihtäisten sesonkien kehittäminen
8.	Tärkeimpien reittien kohteiden infran kehittäminen - Matkailullisesti merkittävimmät reitit etusijalla - Hyödynnetään eri rahoitusmahdollisuudet reitti-investointeihin - Investointien määrässä huomioidaan myös niiden ylläpidon vaatimat resurssit (priorisointi on tärkeää)	- Kemijärven matkailullisesti tärkeimmät reitit ja kohteet ovat edustuskelpoisessa kunnossa - Reittimatkaillen perustana toimivat laadukkaat, kiinnostavat ja turvalliset reitit, toimivat pohjana niihin pohjautuvan matkaillen kehittämiselle. - Investoinnit toteutetaan oikeassa suhteessa ylläpidon ja huollon resursseihin
9.	Reittien ja kohteiden ylläpidon ja huollon järjestäminen ja resursointi	- Reittien ja kohteiden ylläpito ja huolto on säännöllistä ja dokumentoitua - Varsinaisina toteuttajina voi olla kunnan lisäksi esimerkiksi yhdistys tai yritys - Koordinointivastuu kunnalla - Budjetissa on varaukset ylläpito- ja huoltokuluille (osa voidaan kattaa esim. vapaaehtoisilla käyttömaksuilla tai tuotemyyntillä)
Pidemmän aikavälin toimenpiteet		Odotettava tulos
1.	Tarkastellaan reitti- ja kohdekohteiden kävijämäärien toteutumista ja matkailullista merkitystä	- Resurssit voidaan kohdentaa sinne, mistä saadaan suurin hyötysuhde
2.	Reittien ja luontokohteiden infran jatkuva kehittäminen ja ylläpito	- Reittien ja -luontokohteiden infran pysyy kunnossa ja kehittyy myös pitkällä aikavälillä
3.	Reitti- ja kohdetietojen ylläpito ja jatkuva kehittäminen	- Asiakkaat ja yhteistyökumppanit löytävät ajankohtaisen, luotettavan ja laadukkaan tiedon - Pysytään mukana reittiviestinnän ja siihen liittyvän teknologian tuomien mahdollisuuksien hyödyntämisessä
4.	Yhteistyö lähialueen luontomatkaillukohteiden ja kuntien kanssa etenkin kansainvälisesti mielenkiintoisen ja riittävän laajan tarjonnan tuottamiseksi. - Esimerkiksi yhteiset markkinointitoimenpiteet kansainvälisille markkinoille	- Kemijärven alue nousee näkyviin osana laajempaa ja kansainvälisesti vetovoimaisempaa kokonaisuutta - Kansainvälisen markkinoinnin kustannustehokkuus lisääntyy - Lähialueen kohteiden yhteistyö ja ristiinmyynti lisääntyy
5.	Reittien ja reittimatkaillutuotteiden markkinointi	- Reittejä ja niihin liittyviä tuotteita hyödynnetään tuloksekkaasti markkinoinnissa kotimaassa ja kansainvälisesti lisästen sekä Kemijärven että yritysten vetovoimaa - Matkaillijamäärät jakautuvat tasaisemmin ympärivuotisesti kasvattaen liiketoimintamahdollisuuksia
6.	Julkisten liikenneyhteyksien kehittäminen - Pyritään lisäämään Kemijärven saavutettavuutta etenkin junayhteyksien sekä lähilientokentiltä lähtevien bussiyhteyksien osalta - Tarkastellaan mahdollisuuksia tärkeimpien reittien saavuttamiseksi bussiyhteyksillä esim. lomakausilla (vrt. Outdoor Express)	- Kemijärven saavutettavuus parane kotimaisten ja kansainvälisten matkaillijoiden näkökulmasta - Tärkeimpien reittien saavutettavuus ilman omaa autoa parane

